

Notatki z posiedzenia Rady Zarządzającej COPIN

18 grudnia 2013, godz. 10:15

IFJ PAN, Kraków, ul. Radzikowskiego 152, p. 3309

W zebraniu wzięli udział:

osobiście – prof. K. Rusek (NCBJ), prof. K. Pomorski (UMCS), prof. M. Jeżabek (IFJ PAN), prof. W. Płaczek (UJ), prof. A. Maj (IFJ PAN, przewodniczący), prof. W. Zipper (UŚ), prof. B. Fornal (IFJ PAN, zaproszony), M. Niewiara (IFJ PAN, sekretarz)

oraz

za pośrednictwem skype – prof. J. Kisiel (PW), prof. K. Czerski (Usz), prof. T. Matulewicz (UW), prof. J. Jastrzębski (ŚLCJ UW) oraz prof. L. Turko (UWr).

Nieobecność prof. J. Jagielskiego (ITME) została usprawiedliwiona.

1. Otwarcie i przyjęcie programu spotkania.

Program spotkania, przesłany e-mailem przez prof. A. Maja do wszystkich uczestników, został zaakceptowany jednogłośnie.

2. Dyskusja wniosku Uniwersytetu Szczecińskiego akcesu do konsorcjum COPIN i podjęcie decyzji.

Prof. A. Maj przedstawił wniosek prof. K. Czerskiego o przyjęcie Uniwersytetu Szczecińskiego do konsorcjum COPIN i poprosił go o krótkie uzasadnienie.

Przed wszystkim Usz zainteresowany jest współpracą z instytucjami włoskimi z Gran Saso i z Frascati.

Jeśli chodzi o Laboratori Nazionali del Gran Sasso (LNGS), to grupa badawcza prof. Czerskiego została zaproszona do międzynarodowej kolaboracji LUNA MV (przedstawiciele 6 krajów), która jest kontynuacją poprzedniej współpracy LUNA. Zajmowała się ona badaniem reakcji jądrowych przy bardzo niskich energiach dla celów astrofizyki jądrowej i bazowała na małych akceleratorach elektrostatycznych umieszczonych w podziemnym laboratorium Gran Sasso. Obecnie planuje się zakup akceleratora o napięciu 3 MV - akcelerator już został zamówiony, sfinansowany jest przez INFN (koszty ok. 3 mil. EUR). Kolaboracja LUNA MV ma za zadanie rozwój systemów detekcji neutronów, cząstek naładowanych i gamm, oraz pomiar najważniejszych dla astrofizyki jądrowej reakcji takich jak $4\text{He}(3\text{He},\gamma)$, $12\text{C}(\alpha,\gamma)$, $13(\alpha,n)$ i inne. Dzięki posiadaniu unikalnego układu akceleracyjnego w Szczecinie (wysoko prądowy akcelerator z UHV i diagnostyka powierzchni) grupa z Usz jest idealnym partnerami także dla rozwoju technologii czystych tarcz.

Jeśli chodzi o Centro Ricerche Frascati, to Laboratorium to posiada szereg urządzeń do przyspieszania cząstek alfa dla reaktorów termojądrowych, dające bardzo wysokie prądy (nawet do 1 A). Planowana jest współpraca w badaniu reakcji jądrowych dla energii poniżej 1 keV, tzw. pycnoreakcji dla których energia ekranowania jest porównywalna z energią kinetyczną. Współczynniki wzmocnienia takich reakcji ze względu na ekranowanie elektronowe osiągają wartości kilku milionów. Stanowiłyby to świetne uzupełnienie programu eksperymentalnego w Szczecinie

Prof. Czerski nadmienił również, że w skład grupy szczecińskiej, oprócz niego wchodzi: 1 pracownik naukowy po doktoracie, 6-7 doktorantów, 1 elektryk oraz że grupa współpracuje z grupą naukowców z Technische Universitaet w Berlinie i Uniwersytetem we Frascati (w dziedzinie energetyki jądrowej plazmy).

Po zakończeniu prezentacji prof. Czerskiego przeprowadzono formalne, jawne głosowanie wniosku. Wszyscy członkowie Rady Zarządzającej jednogłośnie głosowali za przyjęciem

Uniwersytetu Szczecińskiego do konsorcjum COPIN z dniem 18 grudnia 2013 r. W związku z powyższym uzgodniono, że zostanie przygotowany Aneks do Umowy Konsorcyjnej, który zostanie przedłożony członkom COPIN do podpisu.

3. Informacja B. Fornala o stanie przygotowań do umowy o współpracy między COPIN a INFN.

Prof. B. Fornal potwierdził, że jest zgoda ze strony INFN na porozumienie o współpracy COPIN-INFN w dziedzinie fizyki jądrowej. Współpraca z Włochami (Legnaro, Mediolanem i Catanią) trwa już od 40 lat. Ze strony polskiej z tymi instytucjami współpracują: IFJ PAN, ŚLCJ UW, UŚ oraz UJ.

Na początku stycznia 2014 r. w Paryżu odbędzie się spotkanie, w czasie którego można będzie ustalić jak będzie wyglądać współpraca COPIN-COLLIGA. Stwierdzono, że należy dążyć w kierunku utworzenia laboratorium europejskiego na wzór LEA-COPIGAL-COLLIGA.

Materiały nt. współpracy COPIN-INFN zostaną przesłane przez prof. Fornala drogą e-mailową.

Prof. K. Pomorski zaproponował rozszerzenie współpracy o teorię jądrową, a prof. Czerski – o astrofizykę. Propozycje te zostaną dodane przez prof. Fornala do przygotowywanego ‘Memorandum of understanding’. Będzie to dokument nadrzędny, do którego będą dołączane kolejne współprace (dziedziny). Po podpisaniu porozumienia przez obie strony w Paryżu będzie można przygotowywać wystąpienia o granty. W chwili obecnej strona włoska finansuje współpracę z puli już istniejącej, ale prawdopodobnie również wystąpią o oddzielne finansowanie.

Na bazie istniejącego porozumienia COPIGAL można przygotować umowę COPIN-INFN, z uwzględnieniem programu naukowego, z włączeniem nowych tematów. Zostanie to przygotowane przez osoby zainteresowane i przesłane e-mailem do prof. A. Maja.

4. Sprawy bieżące, w tym finansowanie współprac w ramach porozumień: COPIN-CNRS, COPIN-GANIL (COPIGAL), COPIN-ECT*, COPIN-EURISOL.

Prof. Adam Maj przedstawił sytuację finansową współprac:

COPIN-CNRS – Na posiedzeniu komisji mieszanej COPIN-IN2P3 w Warszawie w dniu 29 listopada br. na 2014 r. przyznano 550 osobodni na przyjazdy Francuzów oraz 500 osobodni na wyjazdy Polaków do Francji. Istniejący grant COPIN (kończy się w grudniu 2014 r.) zostanie przedłużony o 12 miesięcy, co pozwoli na finansowanie współpracy również w 2015r.

COPIGAL-GANIL – ze strony polskiej finansowanie współpracy jest możliwe dzięki grantowi Harmonia w kwocie 950 tys. zł przyznanemu na 3 lata (do sierpnia 2016 r.). Ze strony francuskiej finansowanie jest możliwe na poziomie 300 osobodni/rok. Na posiedzeniu Komitetu Sterującego w Paryżu, w styczniu 2014 r., rozpatrywane będzie 17 projektów już istniejących oraz dwa nowe.

ECT*-Trento – współpraca dot. głównie fizyki teoretycznej, jest finansowana przez grant kończący się w lutym 2014 r. Prof. A. Szczurek przesłał już wystąpienie o przedłużenie grantu o 12 miesięcy w oparciu o już przyznane środki finansowe.

Prof. A. Maj poinformował, że w związku z dużym wykorzystaniem współpracy przez stronę polską (udziały w workshopach organizowanych w Trento) roczna polska składka zostanie zwiększona do kwoty 10 tys. EUR, o ile pozyskane zostaną na to środki z NCN.

Podpisano MoU z EURISOL Collaboration – Składka roczna ma wynosić 3 tys. Euro (może być też „in-kind”, np. poprzez współorganizację konferencji). W lipcu 2013 zorganizowano 3-dniowy workshop EURISOL Topical Meeting <http://eurisol.ifj.edu.pl>, w którym wzięło udział 60 uczestników.

5. Wolne wnioski.

Prof. Maj poinformował, że w 2014 r. zmieniony zostanie tryb składania sprawozdań ze współpracy COPIN-IN2P3. Termin ich składania zostanie ujednoczony dla strony polskiej i francuskiej (30 października, będzie to nieprzekraczalny termin), a dla każdej współpracy będzie tylko jedno sprawozdanie, uzgodnione przez obu koordynatorów.

Prof. Pomorski zwrócił się z zapytaniem o możliwość sfinansowania przez COPIN druku materiałów z konferencji w Kazimierzu w 2014. Ustalono że IFJ PAN sprawdzi, czy nie ma przeszkód formalnych, żeby z grantu COPIN sfinansować taki wydatek.

Prof. Adam Maj zaproponował zorganizowanie kolejnego spotkania Rady Zarządzającej przed lub po Szkole Fizyki w Zakopanem (1-7.09.2014 r.), co spotkało się z aprobatą zebranych.

Wobec wyczerpania programu, spotkanie zakończono.